ВКП(б) Лузса райкомлӧн да райисполкомлӧн орган

Сталинец

Став странаясса пролетарияс, отувтчой!

АПРЕЛЬ
16 ЛУН
1939 во
№ 31—32
(645—646)

Редакциялӧн адрес:
Аб'ячой сикт Луз район
Судзӧдан дон:
3 тӧлысь кежлӧ 1 ш. 20 ур.
6 тӧлысь кежлӧ 2 ш. 40 ур.
12 тӧлысь кежлӧ 4 ш. 80 ур.
№-лӧн доныс 5 ур.

Ставсоюзса Коммунистическӧй (большевикъяс) партиялӧн XVIII-ӧд съезд

Ставсоюзса Коммунистическӧй (большевикъяс) Партиялӧн

УСТАВ

Коммунистическӧй Интернационаллӧн секция

(ПРИМИТӦМА ӦТСӦГЛАСӦН ВКП(б) XVIII-ӧд СЪЕЗДӦН)

Ставсоюзса Коммунистическӧй (большевикъяслӧн) партија, кодi јавлајтчӧ Коммунистическӧј Интернационаллӧн секцијаӧн, ем возынмуныс отр'ad ССР Сојузса рабочӧј класслӧн, сијӧ классовӧј организацијалӧн высшӧј форма. Партија руководствујтчӧ аслас ужын марксізм-ленінізмлыс теоријаӧн.

Партија пӧртӧ олӧмӧ рабочӧј классӧн, крестанствоӧн, інтеллігенцијаӧн,—став сӧветскӧј народӧн весьӧдлӧм рабочӧј класслыс диктатура јонмӧдӧм вӧсна, социалістическӧј строј јонмӧдӧм да развивајтӧм вӧсна, коммунізм победа вӧсна тышын.

Партија ем руководящӧј јадро ужалыс јӧз став организацијаслӧн, кыӵі общественнӧјјаслӧн, сіӵі і государственнӧјјаслӧн, да обеспечивајтӧ коммунистическӧј общество успешнӧја стрӧітӧм.

Партија ем јединӧј боевӧј организација, кодi јітчӧма сознательнӧј дісциплінаӧн, кодi ӧткодя обязательнӧј партијаса став шӵенјаслы. Партија вына аслас сплоченностӧн, воля јединствоӧн, дејствијејас јединствоӧн, кодјас несовместімӧјӧс программаыс да уставыс отступленијекӧд, партијнӧј дісциплінаа нарушајтӧмкӧд, фракционнӧј группіровкајаскӧд, двурушнічествокӧд. Партија весалӧ асныс радјассӧ јӧзыс, кодјас нарушајтӧны партијалыс программа, партијалыс устав, партијалыс дісциплінаа.

Партија требујтӧ аслас шӵенјасан активнӧј да самоотверженнӧј уж партијалыс программа да устав олӧмӧ пӧртӧм куӵа, партијалыс да сијӧ организјаслыс став шуӧмјас олӧмӧ пӧртӧм куӵа, партија радјаслыс јединство обеспечитӧм куӵа да братскӧј, інтернационалнӧј отношенјејас јонмӧдӧм куӵа, кыӵі ССР национальностјасса ужалыс јӧз костын, сіӵі і мірын став странајасса пролетарііјас костын.

I.

Партијаса шӵенјас, налӧн обязанностјас да правојас.

1. Партијаса шӵенӧн лыддысьӧ быдӧн, кодi прізнајтӧ партијалыс программа, ужалӧ сијӧ организацијајасыс ӧтіын, подчињајтчӧ партија постановленијејаслы да мынтӧ шӵенскӧј взносјас.

2. Партијаса шӵен обязан:

а) муӵлытӧг ужавны асныс сознательност кыпӧдӧм вылын, марксізм-ленінізмлыс подувјас усвоітӧм вылын;

б) соблюдајтны чорыд партијнӧј дісциплінаа, активӧја участвујтны партија да страна политическӧј олӧмын, нуӧдны практіка вылын партијалыс политіка да партијнӧј организјаслыс шуӧмјас;

в) лоны образецӧн трудӧвӧј да государственнӧј дісциплінаа соблюдајтӧмын, овладејтны аслас дело техніказн, асныс производственнӧј, делӧвӧј квалификацијасӧ дыдывтӧг кыпӧдӧмӧн;

г) быд лун јонмӧдны массајаскӧд јітӧд, аскадын шыӧдчыны ужалыс јӧзлӧн запросјас да нуждајас вылӧ, разјасњајтны беспартијнӧј массајаслы партија политікалыс да шуӧмјаслыс смысл.

3. Партијаса шӵен імеітӧ право:

а) участвујтны партијнӧј собранијејас вылын лібӧ партијнӧј печатын партијнӧј политікалыс практическӧј вопросјас свободнӧја да делӧвӧја обсуждајтӧмын;

б) критікујтны партијнӧј собранијејас вылын партијаса лубӧј работнік ӧс;

в) бӧрјысны да лоны бӧрјӧмаӧн партијнӧј организјасӧ;

г) требујтны лічнӧј участвујтӧм став случајјасын, кор прімітсӧ шуӧм сијӧ дејательност лібӧ поведеније јылыс;

д) шыӧдчыны лубӧј воп осӧн да заявленијеӧн лубӧј партијнӧј інстанцијаӧ ВКП(б) ЦК-ӧд.

4. Партијаса шӵенӧ прімітӧм нуӧдсӧ ісключителнӧ інфівідуалнӧј пӧрадокын. Выл шӵенјас прінімајтсӧны кандідатјас лыдыс, кодјас пробітісны установітӧм кандідатскӧј стаж. Партијаса шӵенјасӧ прінімајтсӧны сознательнӧј, активнӧј да комунізм делӧлы преданнӧј рабочӧјјас, крестана да інтеллігентјас.

Партијаӧ прінімајтсӧны јӧз, кодјаслы тыӧма 18 арӧс.

Кандідатјасыс партијаса шӵенјасӧ прімітан пӧрадок:

а) Партијаса шӵенӧ пырысјас представлајтӧны рекомендацијајас партијаса кујим шӵенлыс, кодјас імеітӧны кујим воса партінӧј стажыс не ещажык да тӧдӧны најӧс ӧтлаын ужалӧм серті ӧті воыс неещажык.

Прімечаніје: 1. Комсомолыс партијаса шӵенӧ прімітігӧн ВЛКСМ-а районнӧј комітетлӧн рекомендација пріравнівајтсӧ партијаса ӧті шӵенлӧн рекомендацијалы.

Прімечаніје: 2. ВКП(б) ЦК-са шӵенјас да шӵенјасӧ кандідатјас возфержівајтчӧны рекомендацијајасыс.

б) Партијаӧ прімітӧм јылыс вопрос обсуждајтсӧ да решајтсӧ первичнӧј парторганізацијалӧн общщӧј собранијеӧн да пырӧ выно сијӧс партија райкомӧн, а карјасын, кӧні абу районнӧј деленије,—партија горкомӧн выносдӧм бӧрын.

Партијаӧ прімітӧм јылыс вопрос обсуждајтігӧн рекомендујтысјаслӧн прісутствије абу обязательнӧ.

в) Томјӧз 20 арӧсӧ вкључительнӧ пырӧ партијаӧ сӧмын ВЛКСМ пыр.

г) Мукӧд партијајасыс петӧмјас прімітсӧны партијаса шӵенӧ ісключителнӧј случајјасын да партијаса вітшӵен рекомендација серті: кујим 10 воса партијнӧј стажӧн да кык революцијаӧдза партстажӧн,—не мӧдногӧн кыӵі первичнӧј парторганізација пыр, ВКП(б) ЦК-ӧн обязательнӧ выносдӧмӧн.

5. Рекомендујтысјас нуӧны кывкутӧм асланыс рекомендацијајас доброкачественностыс.

6. Кандідатјасыс партијаса шӵенӧ прінімајтанајаслӧн партстаж лыддысьӧ соответствујушщӧј первичнӧј партијнӧј организацијалӧн общщӧј собранијеӧн данноj јортсӧ партијаса шӵенӧ выносдӧм јылыс постановленије прімітан лунсаӵ.

7. Ӧті организацијаса быд шӵен мӧд организацијалӧн ужалан районӧ мунігӧн зачіслајтсӧ бӧрјанас сијӧ шӵенјас лыдӧ.

Прімечаніје. Партијаса шӵенјаслӧн ӧті организацијаыс модӧ мунӧм нуӧдсӧ правілӧјас серті, кодјасӧс установітӧма ВКП(б) ЦК-ӧн.

8. Партијаса шӵенјас да кандідатјас, кодјас кујим тӧлыс чӧж ез мынтыны уважітельнӧј помкајастӧг шӵенскӧј взносјас, лыддысьӧны партијаыс выбывшӧјјасӧн, мый јылыс первичнӧј партијнӧј организацијаӧн прінімајтсӧ соответствујушщӧј шуӧм, кодi выносдсӧ партија райкомӧн лібӧ горкомӧн.

9. Партијаыс кодӧскӧ вӧтлӧм јылыс вопрос решајтсӧ первичнӧј партијнӧј организација общщӧј собранијеӧн, кодi шӵенӧн состоітӧ вӧтланаыс, да выносдсӧ партија райкомӧн лібӧ горкомӧн. Партијаыс вӧтлӧм јылыс райкомлӧн лібӧ горкомлӧн шуӧм бостӧ вын сӧмын сијӧ случајын, сијӧс-кӧ выносдӧма партија обкомӧн, крајкомӧн лібӧ Сојузнӧј республікаса компартија ЦК-ӧн.

10. Партијаыс вӧтлӧм јылыс шуӧм обкомӧн, крајкомӧн лібӧ Сојузнӧј республікаса компартија ЦК-ӧн выносдтӧг, партијнӧј білет колӧ партијаса шӵен кијасын, да сијӧ імеітӧ право посещщајтны тупкӧса партијнӧј собранијејас.

Партијаса вӧтлӧм шӵенјас јылыс обком, крајком, Сојузнӧј республікаса компартија ЦК јӧзӧдӧ местнӧј партијнӧј печатын вӧтлӧмлыс помка індӧмӧн, а сіӵ-жӧ јӧзӧдӧ неправілнӧ вӧтлӧмјасӧс восстановітӧм јылыс.

11. Партијаыс вӧтлӧм јылыс лібӧ вӧтлӧмӧс партијаса шӵен правојасын восстановітӧм јылыс вопрос решітігӧн должен лоны обеспечітӧма осторожностлыс да товарішшескӧј тӧждлунлыс максімум да партијаса шӵенлы предјавітӧм мујалӧмјаслыс обоснованност бура відлалӧм.

Посні проступокјасыс (собраніје вылӧ волытӧм, срокын шӵенскӧј взносјас мынтытом да с. в.) доложенӧс прімењајтсыны партијнӧј в спіганијелӧн да возфејс вијелӧн уставӧн предусмотрітӧм мерајас, а не партијаыс вӧтлӧм, кодi ем партијнӧј наказанијелӧн высшӧј мера.

12. Партијаыс вӧтлӧмјаслӧн апелјацијајас долженӧс відлавсыны соответствујушшӧ партијнӧј организјасӧн најӧ воан лунсаӵ кык вежонса срокыс не сорӧнжык.

II.

Партијаса шӵенјасӧ кандідатјас.

13. Став јӧз, кодјас кӧсјӧны пырны партијаӧ, пробітӧны кандідатскӧј стаж, кодi колӧ сы могыс, медым тӧдмасны кандідатлы партијалӧн программаӧн, уставӧн, тактікаӧн да обеспечитны парторганізацијалы кандідатлыс лічнӧј качествојас проверітӧм.

14. Кандідатӧ прімітан пӧрадок (інфівідуалнӧј пријом, рекомендацијајас представітӧм да најӧс проверітӧм, прімітӧм јылыс первичнӧј организацијалӧн шуӧм да сијӧс выносдӧдӧм) ӵк сијӧ жӧ мый і партијаса шӵенӧ прімітігӧн.

15. Кандідатскӧј стаж устанавліваjтсӧ ӧті воса срокӧн.

16. Партијаса шӵенјасӧ кандідатјас прінімајтӧны участије сијӧ организацијаса собранијејас вылын, кӧні најӧ состоітӧны, совещщательнӧј гӧлӧс правоӧн.

17. Партијаса шӵенјасӧ кандідатјас мынтӧны обычнӧј шӵенскӧј взнос местнӧј партијнӧј комітет кассаӧ.

III.

Партијалӧн стројеніје. Внутріпартијнӧј демократија.

18. Партија организационнӧј стројеніјелӧн руководящщӧј прінціпӧн ем демократическӧј централізм, кодi означајтӧ:

а) партија став руководящщӧј органјаслӧн выборност улісаӵ выліӧ;

б) партијнӧј органјаслӧн асланыс партијнӧј организацијајас воӵын периодическӧј отчотност;

в) чорыд партијнӧј дісциплінаа да меньшінстволӧн бӧльшінстволы подчињајтчӧм:

г) высшӧј органјас шуӧмјаслӧн улыссајаслы безусловнӧј обязательност.

(Воӵӧ вӧтӧд 2-ӧд лістбокыс)

47

Ставсоюзса Коммунистическӧй (большевикъяс) партиялӧн XVIII-ӧд съезд

ВКП(б) УСТАВЛӦН ПРОДОЛЖЕНИЕ

19. Парԏiја строiтсӧ ԏерриторiаԉно-производственнӧј прiзнак серԏi: парԏiјнӧј оргаԋiзацiја, коԁi обслужiвајтӧ кущӧмкӧ рајон, лыԃԃысԍӧ высшӧјӧн став парԏiјнӧј оргаԋiзацiјајас ԁiнӧ отношеԋiјеын, коԁјас обслужiвајтӧны сiјӧ рајоныслыԍ јукӧнјас, ԉiбӧ парԏiјнӧј оргаԋiзацiја, коԁi обслужiвајтӧ ужлыԍ быԁса отрасԉ, лыԃԃысԍӧ высшӧјӧн став парԏiјнӧј оргаԋiзацiјајас ԁiнӧ отношеԋiјеын, коԁјас обслужiвајтӧны уж ԁаннӧј отрасԉлыԍ јукӧнјас.

20. Став парԏiјнӧј оргаԋiзацiјајас автономнӧјӧԍ местнӧј вопросјас решiтӧмын, сiјӧ решеԋiјејасыскӧ оз протiворечiтны парԏiја решеԋiјејаслы.

21. Быԁ парԏiјнӧј оргаԋiзацiјалӧн высшӧј орган ем общӧј собраԋiје (первiчнӧј оргаԋiзацiјалы), конференцiја (напрiмер, рајоннӧј, областнӧј оргаԋiзацiјајаслы), с'езԁ (Сојузнӧј респубԉiкајасса компарԏiјајаслы, ВКП(б)-лы).

22. Общӧј собраԋiје, конференцiја ԉiбӧ с'езԁ бӧрјӧны бјуро ԉiбӧ комiԏет, коԁјас емӧԍ налӧн iсполԋiԏеԉнӧј орган ԁа вескӧԁлӧны оргаԋiзацiјалӧн став ԏекущӧј ужӧн.

23 Парԏiјнӧј органјас бӧрјiгӧн воспрещајтчӧ спiсокӧн гӧлӧсујтӧм. Гӧлӧсујтӧм ԁолжен нуӧԁԍыны торја канԃiԁатурајас куԅа, сек-жӧ парԏiјаса став шԉенјаслы обеспечiвајтсӧ канԃiԁатјасӧс отвоԃiтан ԁа бӧрјајасԍӧ крiԏiкујтан огранiчiттӧм право. Бӧрјысӧмјас нуԁԍӧны к а н ԃ i ԁ а т ј а с ӧ с т у п к ӧ с а (гуԍа) гӧлӧсујтӧмӧн.

24. Став респубԉiканскӧј, крајевӧј ԁа областнӧј центрјасын, а сiԅ-жӧ став јонжыка тӧԁчана промышԉеннӧј центрјасын парԏiјалыԍ ԁа правiԏеԉстволыԍ важԋејшеј шуӧмјас обсужԃајтӧм могыԍ чукӧртсӧны карса парԏiјнӧј оргаԋiзацiјајаслӧн актiвјас, но актiвјас ԁолженӧԍ чукӧртсывны ԋе параԁ вылӧ ԁа тајӧ шуӧмјасԍӧ формаԉнӧ-торжественнӧја ошкӧм вылӧ, а најӧс збыԉыԍ обсужԃајтӧм вылӧ.

Гырыԍ центрјасын ԁолженӧԍ чукӧртсывны ԋе сӧмын карса, но i рајоннӧј парԏiјнӧј актiвјас.

25. Парԏiјнӧј поԉiԏiка вопросјас свобоԃнӧја ԁа ԃелӧвӧја обсужԃајтӧм торја оргаԋiзацiјајасын ԉiбӧ парԏiјаын ԅоԋнас ем ԋеотјемԉемӧј право парԏiјаса быԁ шԉенлӧн, коԁi петӧ внутрiпарԏiјнӧј ԃемократiјаыԍ. Сӧмын внутрiпарԏiјнӧј ԃемократiја поԁув вылын вермас лоны паскӧԃӧма большевiстскӧј самокрiԏiка ԁа јонмӧԁӧма парԏiјнӧј ԃiсцiпԉiна, коԁi ԁолжен лоны сознаԏеԉнӧјӧн, а ԋе механiческӧјӧн. Но парԏiјнӧј поԉiԏiка вопросјас куԅа паскыԁ ԃiскуссiја, меԁԍа-нiн всесојузнӧј масштаба ԃiскуссiја ԁолжен лоны котыртӧма сiԅ, меԁым ескӧ сiјӧ ез вермы вајӧԃны тӧԁчытӧм меԋшiнстволӧн парԏiја јона ыжыԁ большiнстволы асԍыс вӧла кӧвјавны зiлӧмӧ ԉiбӧ фракцiоннӧј группiровкајас котыртны зiлӧмӧ, коԁјас жугӧԁӧны парԏiјалыԍ јеԃiнство расколӧ зiлӧмјасӧ, коԃјас вермасны вӧрӡӧԁны рабочӧј класс ԁiктатуралыԍ вынсӧ ԁа стојкостсӧ. Та вӧсна всесојузнӧј масштаба паскыԁ ԃiскуссiја вермас лоны прiзнајтӧма коланаӧн сӧмын сiјӧ случајын:

а) сiјӧ коланлуныс-кӧ прiзнајтсӧ, еща вылӧ областнӧј ԉiбӧ респубԉiканскӧј масштаба ԋекымын местнӧј парторгаԋiзацiјајасӧн;

б) ВКП(б) ЦК пыщкын-кӧ абу тырмымӧн чорыԁ большiнство парԏiјнӧј поԉiԏiкалӧн важԋејшеј вопросјасын;

в) ВКП(б) ЦК-ын, коԁi сулалӧ опреԃеԉоннӧј вiԅӧԁлас вылын, чорыԁ большiнстволӧн емлун вылӧ вiԅӧԁтӧг, ВКП(б) ЦК век-жӧ лыԃԃӧ кӧ колана ӧн прӧверiтны аслас поԉiԏiкалыԍ правiԉностсӧ парԏiјаын ԃiскуссiоннӧј обсужԃеԋiје пыр. Сӧмын тајӧ условiјејасԍӧ олӧмӧ пӧртiгӧн поԅӧ гаранԏiрујтны парԏiјаӧс анԏiпарԏiјнӧј еԉементјасԍаԋ внутрiпарԏiјнӧј ԃемократiјаӧн злоупотребԉајтӧмыԍ, сӧмын тајӧ условiјејас ԃырјiыԍ поԅӧ артавны сы вылӧ, мыј внутрiпарԏiјнӧј ԃемократiја мунас ԃелӧлы пӧԉза вылӧ ԁа оз ло iспоԉзујтӧма парԏiјалы ԁа рабочӧј класслы вреԁ вылӧ.

26. Парԏiја оргаԋiзацiјалӧн схема:

а) ԅоԋнас парԏiјалы—Ставсојузса с'езԁ. ВКП(б) ЦК, Ставсојузса конференцiја;

б) областлы, крајлы, сојузнӧј респубԉiкалы—областнӧј, крајевӧј конференцiјајас, Сојузнӧј респубԉiкајасса компарԏiјајаслӧн с'езԁјас, обкомјас, крајкомјас Сојузнӧј респубԉiкајасса компарԏiјајаслӧн ЦК-јас:

в) округлы—окружнӧј конференцiјајас, окружкомјас;

г) карлы, рајонлы—карса, рајонса конференцiјајас, карса, рајоннӧј комiԏетјас;

ԁ) преԁпрiјаԏiјелы, сiктлы, колхозлы, МТС-лы Краснӧј Армiјаса ԁа Војенно-Морскӧј флотса частјаслы, учрежԃеԋiјејаслы—общӧј собраԋiјејас, первiчнӧј парԏiјнӧј оргаԋiзацiјајаслӧн конференцiјајас, первiчнӧј парԏiјнӧј оргаԋiзацiјајаслӧн бјуројас.

27. Парԏiјнӧј шуӧмјас олӧмӧ пӧртӧм куԅа практiческӧј уж вылӧ ВКП(б) ЦК-ын сушествујтӧны тащӧм управԉеԋiјејас ԁа отԃелјас: а) Каԁрјаслӧн управԉеԋiје, б) Пропаганԃалӧн ԁа агiтацiјалӧн управԉеԋiје, в) Оргаԋiзацiонно-iнструкторскӧј отԃел, г) Сеԉскохоԅајственнӧј отԃел, ԁ) Школајаслӧн отԃел; окружкомјасын, обкомјасын, крајкомјасын ԁа Сојузнӧј респубԉiкајасса компарԏiјајас ЦК-јасын: а) Каԁрјаслӧн отԃел, б) Пропаганԁалӧн ԁа агiтацiјалӧн отԃел, в) Оргаԋiзацiонно-iнструкторскӧј отԃел г) Сеԉскохоԅајственнӧј отԃел, ԁ) Војеннӧј отԃел; парԏiја горкомјасын ԁа рајкомјасын: а) Каԁрјаслӧн отԃел б) Пропаганԁалӧн ԁа агiтацiјалӧн отԃел, в) Оргаԋiзацiонно-iнструкторскӧј отԃел, г) Војеннӧј отԃел.

Војеннӧј отԃеллӧн објазанност сетны отсӧг војеннӧј органјаслы војеннообјазаннӧјјаслыԍ учет сувтӧԃан, прiзыв котыртан, војна случајын мобiԉiзацiја ԃелӧын, проԏiвовоздушнӧј оборона котыртан ԃелӧын ԁа с. в.

Пропаганԁа ԁа агiтацiја отԃелјасӧн ԁа каԁрјас отԃелјасӧн вескӧԁлӧм обкомјасын, крајкомјасын ԁа Сојузнӧј респубԉiкајас компарԏiјајасса ЦК-јасын ԁолжен лоны пуктӧма особӧј секретарјас вылӧ.

28. Парԏiјалӧн быԁ оргаԋiзацiја сiјӧс окончаԏеԉнӧја вынсӧԁӧм бӧрын iмеiтӧ право лӧсӧԃны асԍыс печаԏ, но оз мӧԁногӧн, кыԅ i соответствујущӧј высшӧј парԏiјнӧј оргаԋiзацiја санкцiјаӧн.

IV.

Парԏiјалӧн высшӧј органјас.

29. ВКП(б)-лӧн верховнӧј органӧн јавԉајтчӧ с'езԁ. Ӧчереԁнӧј с'езԁјас чукӧртсӧны кујiм воӧн ӧԏiкыԍ ԋе шочжыка. Чрезвычајнӧј с'езԁјас чукӧртсӧны ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏетӧн собственнӧј воԅмӧстчӧм серԏi ԉiбӧ бӧрја парԏiјнӧј с'езԁ вылӧ преԁставiтӧм шԉенјас общӧј лыԁыԍ $1/3$ јукӧныԍ ԋеещажыкӧн корӧм серԏi. Парԏiјнӧј с'езԁ чукӧртӧм ԁа сорнiтанторјас јӧзӧԁӧны с'езԁӧԅыс ԋе сорӧнжык тӧлысӧн-жынјӧн ԁорыԍ. Чрезвычајнӧј с'езԁјас чукӧртсӧны кык тӧлысса срокын.

С'езԁ лыԃԃысԍӧ ԃејствiԏеԉнӧјӧн сы вылӧ-кӧ преԁставiтӧма бӧрја ӧчереԁнӧј с'езԁ вылӧ парԏiјаса преԁставiтлӧм став шԉенјас жын ԁорыԍ ԋеешажыкӧс.

Парԏiја с'езԁ вылӧ преԁставiԏеԉстволӧн нормајас лӧсӧԁӧны ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏетӧн.

30. 29-ӧԁ пунктын iнԁӧм срокӧ ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏетӧн чрезвычајнӧј с'езԁ чукӧрттӧм случајын оргаԋiзацiјајас, коԃјас требујтiсны чрезвычајнӧј с'езԁсӧ чукӧртӧм, iмеiтӧны право образујтны Оргаԋiзацiоннӧј комiԏет, коԁi поԉзујтчӧ ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏет правајасӧн чрезвычајнӧј с'езԁсӧ чукӧртӧм куԅа.

31. С'езԁ:

а) кывзӧ ԁа вынсӧԁӧ ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏетлыԍ, Центраԉнӧј ревiԅiоннӧј комiссiјалыԍ ԁа мукӧԁ центраԉнӧј оргаԋiзацiјајаслыԍ отчотјас;

б) выԉыԍ вiԁлалӧ ԁа вежлалӧ парԏiјалыԍ программа ԁа устав;

в) опреԃеԉајтӧ парԏiјалыԍ такԏiческӧј ԉiԋiја ԏекущӧј поԉiԏiка основнӧј вопросјас куԅа;

г) бӧрјӧ ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏет ԁа Центраԉнӧј ревiԅiоннӧј комiссiја

32. ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏет ԁа Центраԉнӧј ревiԅiоннӧј комiссiја бӧрјысӧны составын, коԁӧс установiтӧ с'езԁ ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏетса шԉенјас выбывајтан случајын сылӧн составыԍ пополԋајтсӧ с'езԁӧн бӧрјӧм канԃiԁатјас лыԁыԍ.

33. ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏет iмеiтӧ 4 тӧлысӧн ӧԏi пԉенарнӧј заԍеԃаԋiјеыԍ ԋе ещажык. ВКП(б) ЦК-са шԉенјасӧ канԃiԁатјас прiсутствујтӧны ВКП(б) ЦК пԉенумјас заԍеԃаԋiјејас вылын совещаԏеԉнӧј гӧлӧс правоӧн.

34. ВКП(б) Центраԉнӧј комiԏет котыртӧ: поԉiԏiческӧј уж вылӧ—Поԉiԏiческӧј бјуро, оргаԋiзацiоннӧј ужӧн общӧј вескӧԁлӧм вылӧ—Оргаԋiзацiоннӧј бјуро, оргаԋiзацiонно-iсполԋiԏеԉнӧј характера ԏекущӧј уж вылӧ—Секретарiат, парԏiјалыԍ ԁа ВКП(б) ЦК-лыԍ шуӧмјас олӧмӧ пӧртӧм прӧверајтӧм вылӧ—Парԏiјнӧј Контроԉлыԍ Комiссiја.

35. Парԏiјнӧј контроԉлӧн Комiссiја:

а) контроԉiрујтӧ парԏiјалыԍ ԁа ВКП(б) ЦК-лыԍ шуӧмјас парԏiјнӧј оргаԋiзацiјајасӧн ԁа советско-хоԅајственнӧј органјасӧн олӧмӧ пӧртӧм.

б) прӧверајтӧ ужсӧ местнӧј парԏiјнӧј оргаԋiзацiјајаслыԍ;

в) кыскӧ кывкутӧмӧ ВКП(б)-лыԍ программа, устав, парԏiјнӧј ԃiсцiпԉiна нарушiтӧмын мыжајасӧс.

36. ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏет с'езԁјас костса каԁын вескӧԁлӧ парԏiја став ужӧн, преԁставԉајтӧ парԏiјаӧс мукӧԁ парԏiјајаскӧԁ, оргаԋiзацiјајаскӧԁ ԁа учрежԃеԋiјејаскӧԁ сношеԋiјејасын, котыртӧ парԏiјалыԍ разнӧј учрежԃеԋiјејас ԁа вескӧԁлӧ најӧ ужӧн, назначајтӧ центраԉнӧј органјаслыԍ реԁакцiјајас, коԁјас ужалӧны сiјӧ контроԉ улын ԁа вынсӧԁӧ гырыԍ местнӧј оргаԋiзацiјајасса парԏiјнӧј органјаслыԍ реԁакцiјајас, котыртӧ ԁа нуӧԁӧ преԁпрiјаԏiјејас, коԁјас iмеiтӧны общественнӧј тӧԁчанлун, распреԃеԉајтӧ парԏiјалыԍ вынјас ԁа среԁствојас, завеԃујтӧ центраԉнӧј кассаӧн.

ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏет направԉајтӧ центраԉнӧј советскӧј ԁа общественнӧј оргаԋiзацiјајаслыԍ уж наын парԏiјнӧј группајас пыр.

37. Парԏiјнӧј с'езԁјас костса каԁјасын ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏет чукӧртавлӧ, воын ӧԏiкыԍ ԋешочжыка, Ставсојузса парԏiјнӧј конференцiја местнӧј парԏiјнӧј оргаԋiзацiјајасса преԁставiԏеԉјасыԍ парԏiја поԉiԏiкалыԍ назревшӧј вопросјас обсужԃајтӧм вылӧ.

Ставсојузса конференцiјаса ԃеԉегатјас бӧрјысӧны обкомјас, крајкомјас, Сојузнӧј респубԉiкајасса компарԏiјајаслӧн ЦК-јас пԉенумјас вылын.

Ставсојузса конференцiја вылӧ бӧрјысӧмјаслӧн пӧр'аԁок ԁа преԁставiԏеԉстволӧн нормајас лӧсӧԁӧны ВКП(б) ЦК-ӧн.

ВКП(б) ЦК-са шԉенјас, најӧ-кӧ абу ԃеԉегатјас местнӧј оргаԋiзацiјајасԍаԋ уполномочiтӧм куԅа, участвујтӧны Ставсојузса конференцiја ужын совещаԏеԉнӧј гӧлӧс правоӧн.

38. Ставсојузса конференцiјалы сетсӧ право вежлавны ВКП(б) ЦК-са шԉенјаслыԍ јукӧн, мӧԁногӧн-кӧ право петкӧԁны ВКП(б) ЦК составыԍ ВКП(б) ЦК-са торја шԉенјасӧс, коԁјас оз обеспечiвајтны налӧн асԍыныс, кыԅ i ВКП(б) ЦК-са шԉенјаслыԍ објазанностјас олӧмӧ пӧртӧм, ԁа вежны најӧс мукӧԁӧн, но парԏiја с'езԁӧн бӧрјӧм ВКП(б) ЦК составыԍ $1/5$-јукӧныԍ ԋе ыжыԁжык лыԁын.

Ставсојузса конференцiја соԁтӧ (пополԋает) ВКП(б) ЦК-са шԉенјаслыԍ состав канԃiԁатјас лыԁыԍ, коԁјасӧс бӧрјӧма парԏiја с'езԁӧн ԁа на пыԃԃi бӧрјӧ ВКП(б) ЦК-са шԉенјасӧ выԉ канԃiԁатјаслыԍ соответствујущӧј лыԁ.

39. Ставсојузса конференцiјалӧн шуӧмјас вынсӧԁсӧны ВКП(б) ЦК-ӧн, ВКП(б) ЦК-са шԉенјасӧс вежӧм јылыԍ шуӧм ԁа ВКП(б) ЦК-са шԉенјасӧ выԉ канԃiԁатјасӧс бӧрјӧм јылыԍ шуӧм кынԅi, коԁi оз нужԃајтчы ВКП(б) ЦК вынсӧԁӧмын.

Ставсојузса конференцiјалӧн шуӧмјас, коԁјасӧс вынсӧԁӧма ВКП(б) ЦК-ӧн, јавԉајтчӧны објазаԏеԉнӧјјасӧн став парԏiјнӧј оргаԋiзацiјајаслы.

40. Большевiстскӧј вескӧԁлӧм ԁа поԉiԏiческӧј уж јонмӧԁӧм могыԍ, ВКП(б) Центраԉнӧј Комiԏет iмеiтӧ право лӧсӧԁавны поԉiԏiческӧј отԃелјас ԁа торјӧԁавны ВКП(б) ЦК-лыԍ парԏiјнӧј оргаԋiзаторјасӧс

(Воԅӧ вiԅӧԁ 3-ӧԁ ԉiстбокыԍ)

Ставсоюзса Коммунистическӧй (большевикъяс) партиялӧн XVIII-ӧд съезд

ВКП(б) УСТАВЛӦН ПРОДОЛЖЕНИЕ

соціалістіческӧј строітелствоса бӧрӧкольччыс участокјас вылӧ, кодјас кутӧны торја важнӧј тӧдчанлун народнӧј овмӧслы да ҙоньнас страналы, а сіҙ-жӧ, політіческӧј отделјасӧн ассыныс ударнӧј могјассӧ олӧмӧ пӧртӧм серті,—пӧртны најӧс обычнӧј партіјнӧј органјасӧ, кодјасӧс стрӧітӧма проізводственно-территоріалнӧј прізнак серті.

Політотделјас ужалӧны ВКП(б) ЦК-ӧн вынсӧдан особӧј інструкціјајас подув вылын.

41. ВКП(б) Централнӧј Комітет регуларнӧја інформірујтӧ партіјнӧј организаціјајасӧс аслас уж јылыс.

42. Централнӧј Ревізіоннӧј Комісcіја ревізујтӧ: а) партіја централнӧј органјасын делӧјас мунӧмлыс правілност да быстрота да ВКП(б) ЦК-са секретаріат аппаратлыс налаженност; б) ВКП(б) ЦК-лыс касса да предпріјатіјејас.

V.

Партіјалӧн областнӧј, крајевӧј да республіканскӧј организаціјајас.

43. Областнӧј, крајевӧј, республіканскӧј партіјнӧј организаціјалӧн высшӧј органӧн јавлајтчӧ областнӧј, крајевӧј партіјнӧј конференціја лібӧ Сојузнӧј республікаса компартіјалӧн с'езд, а на костын кадколастас—областнӧј комітет, крајевӧј комітет, Сојузнӧј республікаса компартіјалӧн ЦК. Асланыс дејателностын најӧ руководствујтчӧны Ставсојузса Коммуністіческӧј (большевікјас) партіја да сіјӧ руководашщӧј органјас постановленіјејасӧн.

44. Очереднӧј областнӧј, крајевӧј конференціја лібӧ Сојузнӧј республікаса компартіјалӧн с'езд чукӧртсӧ областнӧј, крајевӧј комітетӧн, Сојузнӧј республікаса компартіја ЦК-ӧн ӧтчыд воӧнжынјӧнын, а чрезвычајнӧј—областнӧј комітет, крајевӧј комітет, Сојузнӧј республікаса компартіјалӧн ЦК шуӧм серті лібӧ организаціјаса шленјас обшщӧј лыдыс $^1/_3$ јукӧнӧн корӧм серті, кодјас пырӧны областнӧј, крајевӧј, республіканскӧј парторганізаціјаӧ.

Областнӧј, крајевӧј конференціја вылӧ, Сојузнӧј республікаса компартіја с'езд вылӧ представітелстволӧн нормајас лӧсӧдсӧны областнӧј комітетӧн, крајевӧј комітетӧн, Сојузнӧј республікаса компартіја ЦК-ӧн.

Областнӧј, крајевӧј конференціја, Сојузнӧј республікаса компартіјалӧн с'езд кывзӧ да вынсӧдӧ отчотнӧј докладјас областнӧј, крајевӧј комітетлыс, Сојузнӧј республікаса компартіја ЦК-лыс, ревізіоннӧј комісcіјалыс да мукӧд областнӧј, крајевӧј, республіканскӧј организаціјајаслыс, обсуждајтӧ областын, крајын лібӧ республікаын партіјнӧј, сӧветскӧј, хозајственнӧј, профсојузнӧј ужлыс вопросјас да бӧрјӧ областнӧј комітет, крајевӧј комітет, Сојузнӧј республікаса компартіјалыс ЦК, ревізіоннӧј комісcіја да партіјалӧн Ставсојузса с'езд вылӧ делегатјасӧс.

45. Областнӧј, крајевӧј комітет, Сојузнӧј республікаса компартіјалӧн ЦК торјӧдӧны текушщӧј уж вылӧ соответствујушщӧј ісполнітелнӧј органјас 11 мортыс не унжык составын да 4—5 секретарӧс, сы лыдын первој секретарӧс, мӧд секретарӧс, кадрјас куза секретарӧс да пропаганда куза секретарӧс, кодјасӧс вынсӧдӧ ВКП(б) ЦК. Секретарјаслы објазателнӧ 5 воыс не ещажык партіјнӧј стаж.

46. Областнӧј комітет, крајевӧј комітет, Сојузнӧј республікаса компартіјалӧн ЦК котыртӧ област, крај, республіка предеljасын партіјалыс различнӧј учрежденіјејас, вескӧдлӧ најӧ дејателностӧн, назначајтӧ областнӧј, крајевӧј, республіканскӧј партіјнӧј органлыс редакціја, кодi ужалӧ сіјӧ контрол улын, вескӧдлӧ внепартіјнӧј организаціјајасын партіјнӧј группајасӧн, котыртӧ да нуӧдӧ ассыс предпріјатіјејас, кодјас кутӧны обшщӧј тӧдчанлун областлы, краjлы, республікалы, аслас организаціја предеljасын јуклӧ партіјалыс вынјас да средствојас, заведујтӧ областнӧј, крајевӧј, республіканскӧј партіјнӧј кассаӧн.

47. Областнӧј комітетлӧн, крајевӧј комітетлӧн, Сојузнӧј республікаса компартіја ЦК-лӧн пленум чукӧртсӧ 3 тӧлысын ӧтчыдыс не шочжыка.

48 Автономнӧј республікајасса, а сіҙ-жӧ національнӧј да мукӧд областјасса партіјнӧј организаціјајас кодјас пырӧны крајјас да Сојузнӧј республікајас составӧ, ужалӧны крајевӧј комітетјас, Сојузнӧј республікајасса компартіја ЦК-јас вескӧдлӧм улын да асланыс пыщкӧсса олӧмын руководствујтчӧны положеніјејасӧн, кодјасӧс ізложітӧма областнӧј, крајевӧј да республіканскӧј организаціјајас јылыс партіја уставлӧн V ӧд главаын.

VI.

Партіјалӧн окружнӧј организаціјајас.

49. Областјасын, крајјасын да республікајасын, кодјас імеітӧны округјас, тајӧ бӧрјајасас лӧсӧдсӧны окружнӧј партіјнӧј организаціјајас.

Окружнӧј партіјнӧј организаціјалӧн высшӧј органӧн јавлајтчӧ окружнӧј партіјнӧј конференціја, кодi чукӧртсӧ окружнӧј комітетӧн воӧнжынјӧнын ӧтчыдыс не шочжыка, чрезвычајнӧј—окружнӧј комітет шуӧм серті лібӧ организаціјаса шленјас обшщӧј лыдыс $^1/_3$ јукӧнӧн корӧм серті, кодјас пырӧны окружнӧј организаціјаӧ.

Окружнӧј конференціја кывзӧ да вынсӧдӧ окружнӧј комітетлыс, ревізіоннӧј комісcіјалыс да мукӧд окружнӧј партіјнӧј организаціјајаслыс отчотјас, бӧрјӧ партіјалыс окружнӧј комітет, ревізіоннӧј комісcіја да областнӧј, крајевӧј конференціја вылӧ лібӧ Сојузнӧј республікаса компартіјалӧн с'езд вылӧ делегатјасӧс.

50. Окружнӧј комітет бӧрјӧ бјуро 9 мортыс не унжык составын да окружкомса 4 секретарӧс, сы лыдын первӧј секретарӧс, мӧд секретарӧс, кадрјас куза секретарӧс да пропаганда куза секретарӧс. Секретарјаслы објазателнӧ 3 воса партіјнӧј стаж. Окружнӧј комітетјасса секретарјас вынсӧдсӧны обкомӧн, крајкомӧн, Сојузнӧј республікаса компартіја ЦК-ӧн.

51. Окружнӧј комітет котыртӧ округ предеljасын различнӧј учрежденіјејас да вескӧдлӧ најӧс дејателностӧн, назначајтӧ окружнӧј партіјнӧј органлыс редакціја, кодi ужалӧ сіјӧ вескӧдлӧм да контрол улын, вескӧдлӧ внепартіјнӧј организаціјајасын партіјнӧј группајасӧн, котыртӧ ассыс предпріјатіјејас, кодјас імеітӧны окружнӧј тӧдчанлун, јуклӧ округ предеljасын партіјалыс вынјас да средствојас, заведујтӧ окружнӧј партіјнӧј кассаӧн.

VII.

Партіјалӧн карса да рајоннӧј (сіктса да карса) организаціјајас.

52. Карса, рајоннӧј партіјнӧј конференціја чукӧртсӧ карса, рајоннӧј комітетӧн воын ӧтчыдыс не шочжыка, чрезвычајнӧј—карса, рајоннӧј комітет шуӧм серті лібӧ организаціјаса шленјас обшщӧј лыдыс $^1/_3$ јукӧнӧн корӧм серті, кодјас пырӧны карса, рајоннӧј организаціјаӧ.

Карса, рајоннӧј конференціја кывзӧ да вынсӧдӧ карса, рајоннӧј комітетлыс, ревізіоннӧј комісcіјалыс да карса, рајоннӧј мукӧд организаціјајаслыс отчотјас, бӧрјӧ карса, рајоннӧј комітет, ревізіоннӧј комісcіја да крајевӧј, областнӧј конференціја вылӧ лібӧ Сојузнӧј республікаса компартіја с'езд вылӧ делегатјасӧс.

53. Карса, рајоннӧј комітет бӧрјӧ бјуро 7—9 морт составын да партіја горкомса, рајкомса 3 секретарӧс. Карса, рајоннӧј комітетса секретарјаслы објазателнӧ 3 воыс не ещажык партіјнӧј стаж. Карса да рајоннӧј комітетса секретарјас вынсӧдсӧны обкомӧн, крајкомӧн, Сојузнӧј республікаса компартіја ЦК-ӧн.

54. Карса, рајоннӧј комітет котыртӧ да вынсӧдӧ первічнӧј партіјнӧј организаціјајас предпріјатіјејасын, совхозјасын, МТС-јасын, колхозјасын да учрежденіјејасын, нуӧдӧ коммуністјасӧс регістріруј-тӧм, котыртӧ партіјалыс различнӧј учрежденіјејас кар, рајон, предеljасын да вескӧдлӧ најӧ дејателностӧн, назначајтӧ карса, рајоннӧј партіјнӧј органлыс редакціја, кодi ужалӧ сіјӧ вескӧдлӧм да контрол улын, вескӧдлӧ внепартіјнӧј организаціјајасын партіјнӧј группајасӧн, котыртӧ ассыс предпріјатіјејас, кодјас імеітӧны обшщегородскӧј, рајоннӧј тӧдчанлун, јуклӧ кар да рајон предеljасын партіјалыс вынјас да средствојас, заведујтӧ карса, рајонса партіјнӧј кассаӧн. Карса, рајоннӧј комітет сетӧ областнӧј комітетлы, крајевӧј комітетлы, Сојузнӧј республікаса компартіја ЦК-лы аслас уж јылыс отчот срокјасӧ да форма куза, кодјасӧс установітома ВКП(б) ЦК-ӧн.

55. Карса, рајоннӧј комітетлӧн пленум чукӧртсӧ тӧлысӧн-жынјӧнын ӧтікыс не шочжыка.

56. Гырыс карјасын, ВКП(б) ЦК разрешеніјеӧн, лӧсӧдсӧны рајоннӧј организаціјајас, кодјас подчінајтчӧны карса комітетлы.

VIII.

Партіјалӧн первічнӧј организаціјајас.

57. Партіјалӧн основаӧн јавлајтчӧны первічнӧј партіјнӧј организаціјајас.

Первічнӧј партіјнӧј организаціјајас лӧсӧдсӧны фабрікајасын, заводјасын, совхозјасын, МТС-јасын да мукӧд хозајственнӧј предпріјатіјејасын, колхозјасын, Краснӧј Арміјаса да Војенно-Морскӧј флотса частјасын, сіктјасын, учрежденіјејасын, учебнӧј заведеніјејасын да с. в., партіјаса 3 шленыс не ещажык дырјі.

Предпріјатіјејасын, колхозјасын, учрежденіјејасын да с. в., кӧні ем партіјаса 3 шленыс ещажык, лӧсӧдсӧны кандідатскӧј лібӧ партіјно-комсомолскӧј группајас парторг јурнуӧдӧмӧн, кодi торјӧдсӧ партіја рајкомӧн, горкомӧн лібӧ політотделӧн.

Первічнӧј партіјнӧј организаціјајас вынсӧдсӧны рајонса, карса комітетјасӧн лібӧ соответствујушщӧј політотделјасӧн.

58. Предпріјатіјејасын, учрежденіјејасын, колхозјасын да с. в., кӧні ем партіјалӧн 100 шленыс да кандідатыс унжык, обшщӧј первічнӧј партіјнӧј организаціја пыщкын, кодi шымыртӧ став предпріјатіјесӧ, учрежденіјесӧ да с. в., вермас лоны котыртӧма быд торја случајын рајком, горком лібӧ соответствујушщӧј політотдел вынсӧдӧмӧн, партіјнӧј организаціјајас цехјасын, участокјасын, отделјасын да с. в.

Цеховӧј, участковӧј да мукӧд организаціјајас пыщкын, а сіҙ-жӧ первічнӧј парторганізаціјајас пыщкын, кодјас арталӧны 100 шленыс да кандідатыс ещажык, вермасны лӧсӧдсыны партіјнӧј группајас предпріјатіјеса бригадајасын, агрегатјасын.

59. Гырыс предпріјатіјејасын да учрежденіјејасын, кодјас арталоны партіјалӧн 500-ыс унжык шленӧс да кандідатӧс, вермасны, быд торја случајын ВКП(б) ЦК разрешеніјеӧн. лӧсӧдсыны партіјалӧн заводскӧј комітетјас, тајӧ предпріјатіјејасса цеховӧј парторганізаціјајаслы первічнӧј партіјнӧј организаціјалыс правојас сетӧмӧн.

60. Первічнӧј партіјнӧј организаціја јітӧ рабочӧјјаслыс, крестаналыс да інтелігенціјалыс массајасӧс партіјалӧн руководашщӧј органјаскӧд. Сыдӧн могнас јавлајтчӧ:

а) массајасын агітаціоннӧ да организаціоннӧј уж партіјнӧј лозунгјас да решеніјејас нуӧдӧм куза, заводса прессаӧн вескӧдлӧм обеспечітӧмӧн;

б) партіјаӧ выл шленјасӧс кыскӧм да најӧс політіческӧја воспітајтӧм;

в) рајкомлы, горкомлы лібӧ політотделлы став сіјӧ практіческӧј ужын содејствіје;

г) предпріјатіјејасын, совхозјасын, колхозјасын да с. в., проізводственнӧј план олӧмӧ пӧртӧм вылӧ, уж дісціпліна јонмӧдӧм да соціалістіческӧј ордјысӧм да ударнічество развівајтӧм вылӧ массајасӧс мобілізујтӧм;

д) предпріјатіјејасын, совхозјасын, колхозјасын расхлабанностkӧд да делӧ бесхозајственнӧја нуӧдӧмкӧд тыш да рабочӧјјаслыс, слу-

(Помсӧ віҙӧд 4-ӧд лістбокыс)

48

ВКП(б) УСТАВЛӦН ПОМ

жашщӧјјаслыс da колхоѕнікјаслыс культурно-бытовӧј условіјејас бурмӧдӧм вӧсна быd лун тӧждысӧм;

е) страиаса економіческӧј da політіческӧј олӧмын актівнӧја участвујтӧм.

61. Проізводственнӧј предпріјатіјејасса, сы лыdын совхозјасса, колхозјасса da МТС-јасса первічнӧј партіјнӧј організаціјајаслыс рол da предпріјатіјејас уж состојаніје вӧсна налыс кывкутӧм кыпӧдӧм могыс тајӧ організаціјајаслы сетсӧ предпріјатіјеса адміністраціјалыс уж контролірујтан право.

Наркоматскӧј партіјнӧј організаціјајас, кодјас, сӧветскӧј учрежденіјејас ужлӧн особӧј условіјејас вӧсна, контрол функціјајасӧн пӧлзујтчыны оз вермы, објазанӧс сігналіѕірујтны учрежденіје ужын тырмытӧмторјас јылыс, пасјавны тырмытӧмторјассӧ наркомат da сылӧн торја работнікјас ужын da мӧдӧdавны асѕыныс матеріалјас da соображеніјејас ВКП(б) ЦК-ӧ da наркоматса руководітелјаслы

Наркоматјасса первічнӧј партіјнӧј організаціјајасса секретарјас вынсӧdсӧны ВКП(б) ЦК-ӧн.

Став коммуністјас—наркомат централнӧј аппаратса работнікјас пырӧны ӧті обшщенаркоматскӧј партіјнӧј організаціјаӧ.

62. Текушщӧј уж нуӧdӧм вылӧ первічнӧј партіјнӧј організаціја бӧрјӧ ӧті во кежлӧ бјуро 11 мортыс неунжык составын.

Первічнӧј парторганізаціјајаслӧн бјуројас лӧсӧdсӧны парторганізаціјајасын, кодјас арталӧны партіјаса 15 шленыс неещажык.

Партіјнӧј організаціјајасын, кодјасын артавсӧ партіјаса 15 шленыс ещажык, бјуројас оз лӧсӧdсыны, а бӧрјыссӧ первічнӧј парторганізаціјаса секретар.

Партіјаса шленјасӧс коллектівнӧј руководство самӧн ӧdјӧжык быdтӧм da воспітајтӧм могыс, цеховӧј партіјнӧј організаціјајаслы, кодјас арталӧны партіјаса 15 шленыс не ещажык, но 100 шленыс не унжык, сетсӧ право бӧрјыны цеховӧј партіјнӧј організаціјалыс бјуро 3 сан 5 мортӧз составын, а кодјас арталӧны партіјаса 100 шленыс унжык 5-сан 7 мортӧз.

Первічнӧј партіјнӧј організаціјајасын, кодјас ӧтувтӧны партіјаса 100 шленыс не унжыкӧс, партіјнӧј уж нуӧdсӧ, кызі правілӧ, проізводство вылын ужыс мезdытӧм работнікјасӧн.

Первічнӧј парторганізаціјајасын, кӧні партіјаса шленјаслӧн лыdыс 1000 мортӧз, ужалӧны 2—3 платнӧј работнік, а 3000 da унжык шлен лыdӧн, ужалӧны проізводство вылын ужыс мезdӧм 4—5 јорт.

Первічнӧј da цеховӧј парторганізаціјајасса секретарјаслы објазателнӧј ӧті во dорыс неещажык партіјнӧј стаж.

IX.

Партіја da комсомол.

63. ВЛКСМ нуӧdӧ асѕыс ужсӧ ВКП(б) вескӧdлӧм улын. ВЛКСМ ЦК, комсомоллӧн руководашщӧј органӧн јавлајтчӧмӧн, подчінајтсӧ ВКП(б) ЦК-лы. ВЛКСМ местнӧј організаціјајаслӧн уж направлајтсӧ da контролірујтсӧ соответствујушщӧј республіканскӧј, крајевӧј, областнӧј, карса da рајоннӧј партіјнӧј організаціјајасӧн.

64. ВЛКСМ шленјас, кодјас јавлајтчӧны партіјаса шленјасӧн лібӧ канфіdатјасӧн, выбывајтӧны комсомолыс наӧн партіјаӧ пыран кадсан, најӧ-кӧ оз занімајтны комсомолскӧј організаціјајасын руководашщӧј постјас.

65. ВЛКСМ ем актівнӧј помошщнік партіјалӧн став госуdарственнӧј da хоѕајственнӧј строітелствоын. Комсомолскӧј організаціјајас dолженӧс лоны соціалістіческӧј строітелство став јукӧнјасын партіјнӧј фіректівајас фелӧ вылын актівнӧја нуӧdысјасӧн, торјӧн-нін сені, кӧні абуӧс первічнӧј партіјнӧј організаціјајас.

66. Комсомолскӧј організаціјајас імеітӧны право предпріјатіјеса, колхозса, совхозса, учрежденіјеса ужлыс став вопросјас обсуждајтӧмын da соответствујушщӧј парторганізаціјајас воѕӧ сувтӧdӧмын пасkыd воѕмӧстчӧмлыс, кодјас (вопросјасыс) јітчӧмаӧс бӧрјајас ужын тырмытӧмторјас бырӧdан могјаскӧd da налы уж бурмӧdӧмын, соціалістіческӧј орdјысӧм da уdарнічество котыртӧмын, массовӧј кампаніјејас нуӧdӧмын da с. в. колана отсӧг сетан могјаскӧd.

X.

Краснӧј Арміјаын, Војенно-Морскӧј флотын da транспорт вылын парторганізаціјајас.

67. Рабоче-Крестанскӧј Краснӧј Арміјаын партіјнӧј ужӧн вескӧdлӧм нуӧdсӧ РККА-са Політіческӧј Управленіјеӧн, кодi ужалӧ ВКП(б) ЦК-лӧн Војеннӧј отфел правајас вылын, da Рабоче-Крестанскӧј Војенно-Морскӧј флотын сіз-жӧ, кызі і транспорт вылын—Војенно-Морскӧј флотса Політіческӧј Управленіјеӧн da транспортса Політіческӧј Управленіјеӧн, кодјас ужалӧны ВКП(б) ЦК-лӧн Војенно-Морскӧј отфел da соответствујушщӧј транспортнӧј отфел правајас вылын.

Асѕыныс вескӧdлӧмсӧ РККА-лӧн Політіческӧј Управленіје, Војенно-Морскӧј флотлӧн Політіческӧј Управленіје da транспортса Політіческӧј Управленіје нуӧdӧны наӧн назначајтӧм політотфелјас, војенкомјас, парторгјас da партіјнӧј комісcіјајас пыр, кодјас бӧрјыссӧны соответствујушщӧј армејскӧј, флотскӧј da dорожнӧј конференціјајас вылын.

Краснӧј Арміјаын, Војенно-Морскӧј флотын da транспорт вылын партіјнӧј організаціјајас ужалӧны ВКП(б) ЦК-ӧн вынсӧdӧм особӧј інструкціјајас подув вылын.

68. Округјасса, флотјасса da арміјајасса політуправленіјејаслӧн начальнікјаслы da кӧрттујјас політотфелјасса начальнікјаслы објазателнӧј 5 воса партіјнӧј стаж, фівіѕіјајасса da бріgadајасса політотфелјаслӧн начальнікјаслы—3 воса партіјнӧј стаж.

69. Політорганјас објазанӧс подфержівајтны топыd јітӧd местнӧј партіјнӧј комітетјаскӧd політорганјасса руководітелјасӧн da војенкомјасӧн местнӧј партіјнӧј комітетјасын постојаннӧ участвујтӧмӧн, а сіз-жӧ парткомітетјас вылын політорганјасса начальнікјаслыс, војенкомјаслыс воінскӧј частјасын політіческӧј уж јылыс da транспорт куѕа політотфелјас політіческӧј уж јылыс dокладјас сістематіческӧја кывзывлӧмӧн.

XI.

Вњепартіјнӧј організаціјајасын партіјнӧј группајас.

70. Сӧветскӧј, профсојузнӧј, кооператівнӧј da мукӧd массовӧј організаціјајасса став с'езdјас, совешшаніјејас вылын da выборнӧј органјасын, кӧні ем партіјаса 3 шленыс не ещажык, котыртсӧны партіјнӧј группајас, кодјаслӧн могӧн јавлајтчӧ партіјалыс влијаніјесӧ быd боксан јонмӧdӧм da беспартіјнӧјјас пӧвсын сылыс політікасӧ нуӧdӧм, партіјнӧј da госуdарственнӧј фісціпліна јонмӧdӧм, бјурократізмкӧd тыш, партіјнӧј da сӧветскӧј фіректівајас олӧмӧ пӧртӧм прӧверітӧм.

Текушщӧј уж вылӧ группа бӧрјӧ секретарӧс.

71. Партіјнӧј группајас подчінајтчӧны соответствујушщӧј парторганізаціјајаслы (ВКП(б) ЦК, Сојузнӧј республікаса компартіјалӧн ЦК, крајком, обком, окружком, горком, рајком).

Став вопросјас куѕа группајас објазанӧс строгӧја da неуклоннӧја руководствујтчыны руководашщӧј партіјнӧј органјас решеніјејасӧн.

XII.

Партіјнӧј фісціпліна нарушітӧмыс взысканіјелӧн мерајас.

72. Партіјалыс јефінство сохранітӧм, dвурушнічестволӧн, фракціоннӧј тышлӧн da расколлӧн весіг medса посні зілӧмјаскӧd пӧшщаdатӧм тыш, партіјнӧј da госуdарственнӧј фісціпліна нуӧdӧм ем медпервој објазанност партіјаса став шленјаслӧн da став партіјнӧј організаціјајаслӧн.

73. Партіјнӧј da Сӧветскӧј центрјаслӧн постановленіјејас dолженӧс пӧртсыны олӧмӧ ӧdјӧ da стӧча. Высшӧј організаціјајаслыс постановленіјејас олӧмӧ пӧрттӧм da мукӧd проступокјас, кодјас признавајтчӧны партіјаса обшщественнӧј мненіјеӧн преступнӧјасӧн, кыскӧны ас бӧрсаыс: організаціјалы—поріцаніје da обшщӧј перерегістраціја (організаціја распустітӧм); партіјаса торја шленјаслы—поріцаніјелыс сіјӧ лібӧ мӧd вid (вid вылӧ пуктӧм, выговор da с. в.), публічнӧј поріцаніје партіјнӧј da сӧветскӧј кывкутана ужјас вылыс временнӧ вештӧм, партіјаыс вӧтлӧм, партіјаыс вӧтлӧм проступок јылыс адміністратівнӧј da суфебнӧј властјаслы јуӧртӧмӧн.

74 ВКП(б) ЦК шленјассан партіјнӧј da госуdарственнӧј фісціпліна ѕуган, dвурушнічество da фракціонност возрофітан лібӧ леѕан случајын, ВКП(б) ЦК імеітӧ право прімеңајтны на dінӧ ВКП(б) ЦК составыс вӧтлӧм da, кызі крајнеј мера, партіјаыс вӧтлӧм. ВКП(б) ЦК шленја dінӧ da ВКП(б) ЦК-са шленӧ канфіdатјас dінӧ тащӧм крајнеј мера прімеңітан условіјеӧн колӧ лоны ВКП(б) ЦК-лыс пленум чукӧртӧм ВКП(б) ЦК шленӧ став канфіdатјасӧс корӧмӧн. Партіјаса јонжыка кывкутыс руководітелјаслӧн тащӧм обшщӧј собраніјеыс кӧ кык којмӧd јукӧнлӧн гӧлӧснас лыффас коланаӧн ВКП(б)-са шленӧс ВКП(б) ЦК составыс лібӧ партіјаыс вӧтлӧм, то тащӧм мераыс колӧ лоны пӧртӧма олӧмӧ пырыс-пыр.

XIII

Партіјалӧн фенежнӧј средствојас.

75. Партіјалӧн da сіјӧ організаціјајаслӧн фенежнӧј средствојас составлајтчӧны шленскӧј взносјасыс, партіјалӧн предпріјатіјејасса dохоdјасыс da мукӧd поступленіјејасыс.

76. Быdтӧлысса шленскӧј взносјас партіјаса шленјаслы da канфіdатјаслы лӧсӧdсӧны тащӧм размерын:

Ужdон бостысјас	100	шајтӧз мынтӧны			20 ур.
„ „	101-сан 150	„	„		60 ур.
„ „	151-сан 200	„	„	1 ш.	00 ур.
„ „	201-сан 250	„	„	1 ш.	50 ур.
„ „	251-сан 300	„	„	2 ш.	00 ур.
„ „	300-сан 500	„	„	2 %	ужdоныс.
„ „	500 шајтыс унжык		„	3 %	

Партіјаса шленјаслы da канфіdатјаслы, кодјас оз імеітны твердӧј ужdон, шленскӧј взнослӧн размерјас лӧсӧdчӧны ВКП(б) ЦК-ӧн.

77. Вступітелнӧј взносјас бостчӧны канфіdатӧ пырігӧн бостан ужdоныс 2 прӧчент размерын.

Вескӧdӧм

СССР-са народнӧј овмӧс развітіјелӧн Којмӧd пјатілетнеј план јылыс Молотов јорт dоклад куѕа ВКП(б) XVIII-ӧd с'езd резолуціјаын лоӧмны пропускјас:

Мӧd раѕфеллӧн 4-ӧd пунктлыс мӧd абзац колӧ лыффыны „...программа обеспечітны геолого-разведочнӧј ужјас ӧdјӧ развівајтӧмӧн da нефтанӧј промышленност став отраслјасын вылын техніка пыртӧмӧн". Сіјӧ-жӧ пунктлыс којмӧd абзацыс „вылын качествоа гор'учӧј" пыффі колӧ лыффыны „высокоактованнӧј гор'учӧј".

Отв. редакторлысь о. исполняйтысь А. П. ЛАТЫШЕВ

Упол. Главлита № 381. Типография редакции газеты „Сталинец". Тираж. 733 экз.